

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm VI. Quæris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

NOTANDUM II. Tempore Alexandri III. prohibita erat pluralitas beneficiorum curatorum, ita verò, ut qui duo curata obtineret, cogendus esset ad alterum, quod maluerit, dimittendum. Post verò sub Innoc. III. in Concil. Lateranensi in c. de multa, 28. de præbend. & latius à Joanne XXI. in extrauag. execrabilis, eod. tit. statutum fuit, ut obtinens alterum beneficium curatum vel alterum personatum seu dignitatem post pacificam eius possessionem, ipso iure priuatus existat prius habito; illudque dimittere debeat: alioquin ipso iure priuetur ambobus beneficijs, illaque Sedi Apostolicæ reseruata maneant.

Porro si parochiales ecclesiæ tenues proventus habeant, qui alendo sacerdoti non sufficiant, quomodo huic rei ab Episcopo prouidendum sit, declarat Concil. Trident. sess. 21. c. 5. de reform. & sess. 24. c. 13. §. In parochialibus, de reform. Ut videl. vnio beneficiorum instituat; tamen sine præiudicio ea obtinentium, ita ut vnio effectum non consequatur ante illorum mortem, vel resignationem, uti explicauit lib. 4. Th. mor. tr. 2. c. 9. n. 9. Sin autem vnio institui non possit, quia v. g. patronus consensum dare recusat, tum vel decimarum assignatione, vel parochianis indicta collecta succurri debet; vel denique cogantur patroni pro cultu diuino & sustentatione Rectoris sufficientes redditus præbere, aut vnionem permittere, sicuti Cardinales declararunt super cit. sess. 21. c. 5. de reform. Quomodo autem prouidendum sit, si populus n. microsus, vel nimis distans ad vnã parochiam congregari non possit, leges ead. sess. c. 6. Vide quæ dixi lib. 4. Th. mor. tr. 2. c. 13. n. 10. §. quarto.

CAPITVLVM V.

Præterea.

SUMMARIUM.

Is, qui nondum est in sacris, dispensatiue ad curatum beneficium assumi potest, ita tamen, ut intra annum in presbyterum ordinari possit.

Licet spectato ordinario iure ad beneficium curatum promoueri non debeat, nisi in sacro ordine constitutus, dispensatiue tamen permitti potest, ut in minoribus tantum constituti instituantur; dummodo tales sint, ut intra breue tempus in presbyteros ordinari queant.

Nunc verò definitus est annus, numerandus à die, quo prouisus beneficij possessionem consecutus est, vel per eum stetit, quò minus assequeretur: Intra quod anni tempus nisi iuste impeditus sit, ordinem sacrum requisitum accipere debet; alioquin priuatus erit, c. cum in cunctis, 7. §. Inferiora, de elect. & Clem. 2. hoc tit. c. 2. de institut. in 6. Imò promotus ad curatum beneficium, nisi intra annum sacerdos fiat, ipso iure priuatus est, c. licet, 14. de elect. in 6. & dixi de hac re in cit. §. Inferiora. Porro, quòd Gl. in cit. c. licet, ver. priuatus, iustum impedimentum excusare negat, si ex culpa prouenerit, ut quia prouisus suspensionem ab ordinibus contraxit, id supra reieci c. 1. Si tamen quispiam per fraudem inhabilem se faciat, quò minus intra annum promoueri cogatur, is haud dubiè pœnam iuris incurret: cum nemini frans propria parrochiani debeat. Sed & in pœnam priuari poterit, qui sciens se intra annum ordinem requisitum ad beneficium suscipere non posse, impedimentum reticuit: dummodo tanta culpa commissã videatur, ut priuationem mereatur.

CAPITVLVM VI.

Quæris.

PARAPHRASIS.

Episcopus quidam consuluit Alexandrum III. quid Clericis agendum esset, multa Ecclesiastica beneficia obtinentibus, si commoniti, ut ordines maiores acciperent, id agere recusant, eò quòd dicant occurrunt crimen se commisisse, ob quòd sua conscientia ad superiorem gradum ascendere non possint. Respondet Pontifex, In antiquis canonibus (relatis d. 74.)

non satis apparere, quid agendum esset; cum diuersa, & in speciem contraria responsa legantur: Quare ad dubitationem istam tollendam, statuit Papa: Vt talibus dicto modo se excusantibus, Clerici inferiores, qui digni sunt, vt ascendant, præferantur in dignitatibus, & beneficijs ecclesiasticis: Illis verò alijs etiam auferantur beneficia, quæ possident, nisi seruitijs suis valde vtilis ecclesiæ existant. Quod si autem nulla prætexta impedimenti excusatione, pro sola voluntate sua ordinari recuset, cum tamen ecclesiæ vtilitas, aut necessitas postulet, vt ordinentur, tum per beneficiorum subtractionem, amissionemque, omni remota appellatione compellantur.

SUMMARIUM.

1. In duobus casibus potest Episcopus compellere beneficiatos, vt ad altiore ordinem ascendant.
2. Quod si in alterutro casu beneficiatus monitus prætendat impedimentum irregularitatis vel censure ex occulto crimine contractum, beneficio priuandus est, si absolutè recuset sacri Ordinis susceptionem.

Hoc responsum Alexandri intelligi debet. In ijs tantum casibus, quibus Episcopus compellere potest beneficiatos, vt ad ordinem altiore ascendat. Hi autem sunt duo: Primus, si beneficium annexum habeat ordinem sacrum, seu potius obligationem suscipiendi ordinis sacri intra annum. Tunc compellendi sunt, in primis per subtractionem distributionum quotidianarum, iuxta Clem. 2. hoc tit. Deinde per subtractionem reddituum beneficalium, vel partis eorum, denique per priuationem, vt ex hoc textu colligitur. Alter casus. Si beneficium non habeat annexum sacrum ordinem, tamen ecclesiæ vtilitas seu necessitas v.g. Ministrorum penuria postulet, vt beneficiatus sacrum ordinem accipiat, iuxta c. si qui, & c. placuit, d. 74. Quod si verò beneficiatus ab Episcopo ex vna harum causarum monitus, prætendat impedimen-

tum irregularitatis, aut censure ex occulto crimine contractum; tum remouendi sunt, seu beneficijs priuandi. Quod intelligo, si simpliciter renuant sacri ordinis susceptionem: Secus si non simpliciter, sed ad tempus sperantes se breui impetraturos dispensationem super defectu, tum illis tempus constitui poterit, intra quod sublato impedimento promoueantur, iuxta ea quæ supra dixi hoc tit. c. 1.

Excipitur verò: Nisi tales beneficiati in suo seruitio, quod ecclesiæ præstant, valde vtilis sint, tum tolerari posse. Quæ tamen exceptio iure nouo circa beneficia, quibus facer ordo annexus est, locum non habet, vt colligitur ex cit. Clem. 2. Vt ij, & in Trident. Sess. 7. c. 12. de reform. vbi prohibetur, ne facultates de non promouendo, seu altiore ordinem non accipiendo beneficiatis ultra annum non prorogentur.

Porro, si beneficia ecclesiastica, neque propria institutione, aut fundatione, neque speciali canonum constitutione ordinem altiore requirant, neque item ecclesiæ necessitas promotionem postulet, tum canonica regula c. gesta, c. vbi ista didicisti, & c. Honoratus, d. 74. adhuc hodie locum habere debet, quod nemo iniquus ad superiorem ordinis gradum promoueri debet. Sed hoc agat Episcopus, quod antea Gelasius Papa consuluit in c. vlt. ead. d. Si propter Ecclesiæ vtilitatem cupiat beneficiatos ad altiores ordines ascendere, promoueat Acolythos seu in minoribus constitutos, si digni sunt, vsque ad sacerdotium, vt sic præferantur alijs in sessionibus, ac præbendarum commodis, iuxta c. statumimus, l. 5. de maior. & obed. Hac ratione allicientur & alij ad ascensum.

CAPITVLVM VII.

Ad aures.

PARAPHRASIS.

Canonicus quidam proposuit Clementi III, Pontifici, Cum ipse medicinæ peritus sit, pluribus secundum artis præscripta me-

V u u dica-